Alerta
de Sanitat Vegetal

Becut vermell
Rhynchophorus ferrugineus

Una perillosa plaga
de les palmeres

Govern
de les Illes Balears

www.caib.es 012

DESCRIPCIÓ DE L'INSECTE

L'ou és molt petit (2 mm) i blanquinós. La larva no té potes i és piriforme, amb el cos també de color blanquinós i el cap, marró roig. Passa per entre cinc i nou estadis larvaris i acaba pupant en un capoll fet amb fibres de la palmera. L'adult és un escarabat de color vermell amb ratlles longitudinals negres i amb el rostre allargat (bec) característic de la família dels curculiònids.

Capoll del becut vermell

Larva de *R ferrugineus*

El cicle dura entre tres i quatre mesos, i té tres o quatre generacions a l'any, normalment en la mateixa palmera, mentre hi hagi aliment. Ara bé, també pot colonitzar-ne d'altres, atret per l'olor d'exemplars malalts o acabats de podar. És un insecte molt gregari i se'n poden trobar fins a tres-cents individus en una mateixa palmera.

DANYS

Com l'eruga barrinadora de la palmera (*Paysandisia archon*), la larva de *R. ferrugineus* al començament mossega les fulles tendres de la palmera i, després, en barrina el tronc.

El primer dany observable exteriorment és que cau o es despenja alguna fulla de l'interior de la corona; si s'estira, es desprèn amb facilitat i es poden veure les mossegades a la base de la palma.

Sol estar molt a prop de l'ull, on es poden trobar a la vegada insectes amb totes les formes (larva, capoll o pupa, adult).

A diferència de *Paysandisia archon,* ataca directament l'ull de *Phoenix canariensis*, i la mort de la palmera sol ser qüestió de temps.

Pareix que en *Phoenix dactylifera* té preferència pels fillols i per la part baixa de la planta.

Danys causats pel *R. ferrugineus*

BECUT VERMELL

Rhynchophorus ferrugineus (Olivier, 1970)

El **becut vermell** de la palmera és un coleòpter de la família *Curculionidae*.
Té l'origen a Malàisia.
Arriba a Espanya l'any 1995: concretament, a Granada, després a València (2004), a Múrcia (2005), a les Canàries i a Catalunya (2006).
A Mallorca se n'han detectat diferents **focus**: el primer, l'octubre de 2006, a **sa Ràpita** (Campos); els següents, a **Calonge** i a **Cala d'Or** (Santanyí) i, finalment, a **Felanitx**.

ESPÈCIES AFECTADES

L'insecte ataca un gran nombre d'espècies de palmera. Als països d'on és originari es pot trobar sobre els cocoters (*Cocos nucifera*) i les palmeres de Guinea (*Elaeis guineensis*), entre moltes d'altres espècies. També està documentat en la pita (*Agave americana*) i en la canya de sucre (*Saccharum officinarum*). No obstant això, a la Península i a les Canàries s'ha observat només sobre la palmera canària (*Phoenix canariensis*) i, amb molta menys freqüència, en la palmera datilera (*Phoenix dactylifera*).

Danys del becut vermell

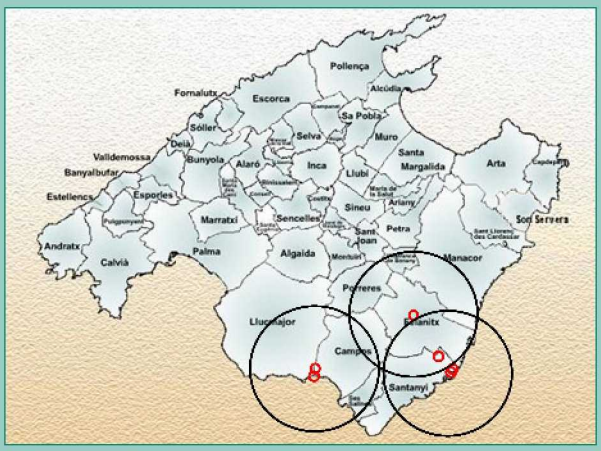
MESURES FITOSANITÀRIES OBLIGATÒRIES

A tot Mallorca

Queden prohibits la comercialització i el moviment de palmeres amb símptomes de la plaga.
Totes les palmàcies (amb més de 5 cm de tronc) que circulin per l'illa han d'anar acompanyades del passaport fitosanitari.

Totes les persones físiques i jurídiques que produeixin, comercialitzin o importin palmeres han d'estar inscrites en el Registre Oficial de Productors, Comerciants i Importadors de Vegetals (ROPCIV).

Qualsevol introducció de palmeres a l'illa s'ha de comunicar prèviament, per escrit, a la Direcció General d'Agricultura.

A les àrees de seguretat
(fins a deu quilòmetres del focus de la plaga)

- Queden prohibits la comercialització i el moviment de qualsevol palmàcia.

- S'han de fer dos tractaments fitosanitaris preventius a totes les palmàcies de la zona de vigilància intensiva (fins a un quilòmetre del focus) i a totes les de l'àrea de protecció susceptibles d'estar afectades per l'insecte.

- S'han de destruir totes les palmeres i les restes vegetals afectades per la plaga, i les que, a criteri dels tècnics de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, constitueixin un greu perill de difusió.

- Queden paralitzades totes les podes de palmàcies.

Mesures fitosanitàries obligatòries per als **productors, comerciants** i **importadors** de palmàcies

-Han de dur el registre dels moviment de palmàcies.

- Han de fer un tractament fitosanitari mensual (de març a novembre) amb productes autoritzats, i han de deixar constància d'aquests tractaments.

Les corporacions locals col·laboraran en la prospecció de la plaga en el seu municipi i en les activitats de tala i destrucció de les palmeres afectades aportant els mitjans necessaris per a l'acompliment de les mesures fitosanitàries.

Els propietaris dels jardins amb presència de palmeres hauran de permetre l'accés dels funcionaris o personal oficialment autoritzat per realitzar les tasques d'inspecció, tala i destrucció de les palmeres, així com d'altres mesures de prevenció i lluita.

Altres larves que no són plagues i que s'observen en les palmeres

Els anomenats «cucs blancs» (*Oryctes, Cetonia*) amb freqüència es troben en palmeres, on es nodreixen de teixits en descomposició, i es poden veure en palmeres afectades per vertaderes plagues i/o malalties. Es diferencien del becut vermell perquè tenen potes i de l'eruga *Paysandisia*, per l'aspecte general, per l'extrem anal de color obscur i perquè es troben a l'exterior de la palmera i no fent galeries.

Què s'ha de fer?

El becut vermell és una plaga molt perillosa per a les palmeres: és necessària la intervenció oficial dels responsables de la Conselleria d'Agricultura i Pesca. En cas que detecteu els danys que es descriuen en aquest fullet, heu de posar-vos en contacte amb la Secció de Sanitat Vegetal de la Conselleria.

Govern de les Illes Balears

Consellería d'Agricultura i pesca
Direcció General d'Agricultura

Adreça: Carrer dels Foners, núm. 10
07006 Palma (Mallorca)
Tel: 971 17 61 00
http//: sanitatvegetal.caib.es

www.caib.es 012